

Okruhy otázek závěrečné zkoušky programu

Doplňující pedagogické studium pro přípravu učitelů 2. stupně ZŠ a SŠ v oblasti všeobecně-vzdělávacích a odborných předmětů

Pedagogika:

1. Pedagogika jako věda o výchově. Předmět pedagogiky. Struktura pedagogických věd a vztahy k jiným disciplínám.
2. Vývoj pedagogického myšlení na příkladech zvolených koncepcí, vznik a zdroje pedagogiky, klíčové pedagogické obory, současný stav pedagogiky a řešené problémy.
3. Klasické a novodobé alternativní směry ve výchově a vzdělávání - montessoriovská, waldorfská, freinetovská pedagogika, jenské a daltonské školy, otevřené vyučování, globální výchova, Zdravá škola, Začít spolu atp. Humanismus a pedocentrismus.
4. Česká vzdělávací a školská soustava. Aktuální otázky transformace české vzdělávací soustavy. Aktuální trendy v českém školství v oblasti vzdělávání - aktuální problémy českého školství, evropská dimenze ve vzdělávání.
5. Vztah výchovy a vzdělávání, principy a zásady výchovy. Cíle a obsah výchovy - struktura výchovných cílů, vymezení cílů výchovy a jejich formulace, vztah cílů a obsahu výchovy.
6. Podstata vyučování: cíl, obsah, učivo, kurikulum. Vyučovací metody a prostředky. Organizační formy. Podmínky, zásady, klima.
7. Organizační formy výuky a vyučovací metody. Klasifikace, třídění. Příprava na vyučování s vazbou na analýzu procesu učení a podmínky efektivního učení.
8. Vyučovací hodina: technologie výuky, příprava na vyučování.
9. Faktory výchovy a jejich úloha v procesu formování osobnosti - vnější a vnitřní faktory výchovy, vztah prostředí a výchovy. Škola a rodina: jejich funkce a místo ve výchově a vzdělávání, vzájemný vztah, formy spolupráce, její problémy a trendy.
10. Charakteristika výchovného procesu. Průběh a fáze výchovného procesu z hlediska metodického, ontogenetického. Diagnostika ve výchovném procesu, diagnostické metody.
11. Výchovně vzdělávací cíle: kognitivní, konativní, afektivní. Práce s cílem. Obsah výchovy (moderní a tradiční složky). Zprostředkující a vstřícný přístup: základní znaky. Didaktické přístupy: deduktivní, induktivní, sociální. Aplikace, ukázky.
12. Prostředky výchovy v užším a širším pojetí. Formy výchovy (školní, mimoškolní, rodinná výchova a sebevýchova) - stručná charakteristika.
13. Metody výchovy (obecné vymezení). Příklady možných třídění metod (např. diagnostické, výchovně-vzdělávací, výzkumné).
14. Postoje a jejich formování. Podstata a struktura postojů. Hodnotové systémy. Vznik, utváření a měnitelnost postojů. Teorie postojové změny. Předsudky a stereotypy. Veřejné mínění (tvorba, vlastnosti, vliv, media, proměnné: zdroje + sdělení, trvání).
15. Antropogenní činitelé výchovy: vychovatel a vychovávaný - vztah objektu a subjektu výchovy, požadavky na osobnost vychovatele, sebevýchova, převýchova, etapy výchovného procesu jedinců z hlediska ontogeneze. Autorita – podstata a druhy autority. Prostředky kázně. Příčiny vzniku alternativních a reformních směrů a jejich podstata. Svoboda a volnost ve výchově.
16. Pedeutologie. Pedagogická profese. Význam a sociální pozice sociální profese. Charakteristika pracovních činností pedagoga. Zvláštnosti pedagogické profese. Pregraduální příprava učitelů, jejich další vzdělávání. Sebevýchova, převýchova. Sebevzdělávání jako znak učitelské profese.
17. Hodnocení ve výuce. Typy hodnocení, jeho funkce. Alternativní způsoby hodnocení. Hodnocení sumativní a formativní. Český žák v evropském kontextu.
18. Průřezová témata a klíčové kompetence – význam, charakteristika, prostředky, aktuální vývoj. Příprava na vyučování s vazbou na průřezová témata a klíčové kompetence dle RVP.
19. Pedagogicko-psychologická diagnostika žáků. Postup při poznávání a hodnocení žáka. Diagnostické metody. Pozorování a anamnéza, rozhovor, dotazník, experiment, rozbor výsledků činnosti. Struktura pedagogicko-psychologické charakteristiky žáka.
20. Psychohygienu pedagogické profese, psychiku ohrožující rizikové faktory, syndrom vyhoření (burn out), jeho fáze, projevy a preventivní strategie vůči profesnímu opotřebování.

Psychologie:

1. Pojetí předmětu psychologie. Psychologické vědy, jejich úkoly a význam zejména pro pedagogickou teorii a výchovnou praxi. Biologická a sociální determinace psychiky. Pojetí sociálního prostředí. Typy sociální interakce. Sociální učení.
2. Charakteristika, struktura, vývoj a poruchy poznávacích procesů. Pozornost, vnímání, paměť.
3. Imaginativní procesy. Myšlení a řeč. Charakteristika, druhy, formy a poruchy myšlení. Piagetova teorie kognitivního vývoje. Funkce, vývoj a poruchy řeči.
4. Emoce, charakteristika, struktura a vývoj emocí. Deprivace. Úzkost, strach a tréma, jejich prevence a zvládání. Diagnostika a práce s úzkostným jedincem.
5. Pojetí psychického vývoje. Problém determinace, činitelé, mechanismy a zákonitosti psychického vývoje. Problematika periodizace, mezníky ve vývoji.
6. Vývoj jedince v raném dětství a jeho význam pro utváření osobnosti. Charakteristika vývojových období od počátku života do nástupu do školy.
7. Vývoj v mladším školním věku a prepubertě. Problematika školní zralosti a zahájení školní docházky.
8. Komplexní psychologická charakteristika puberty. Vývoj psychických procesů, sociálních vztahů a činností. Adolescence. Vývojové změny v adolescenci ve světle novějších empirických výzkumů. Adolescence jako utváření vlastního vývoje. Sociální vztahy, erotika a sexualita v adolescenci.
9. Psychologické pojetí osobnosti. Struktura a dynamika osobnosti, pojetí vlastností. Já a osobnost, vznik a vývoj já, sebehodnocení, sebeúcta; kauzální atribuce, autoatribuce. Sebekoncepce, sebepojetí z různých hledisek. Fyzické já. Vývoj identity - totožnosti se sebou samým.
10. Temperament, typologie osobnosti, silné stránky osobnosti.
11. Dispozice, schopnosti, dovednosti a jejich utváření a rozvíjení. Psychologické aspekty talentu, nadání a tvořivosti. Základní principy jejich rozvíjení ve školním prostředí. Mentální retardace.
12. Malá sociální skupina a její význam pro vývoj jedince. Typy a základní znaky skupiny, její formování, skupinové členství. Život ve skupině, vůdce: typy a znaky dobrého vůdce. Školní třída jako sociální skupina.
13. Sociální percepce, základní chyby percepce (implicitní teorie osobnosti, efekt primárnosti, halo efekt, stereotypy, interpersonální přitažlivost).
14. Psychologická problematika školní úspěšnosti a neúspěšnosti. Rozumové schopnosti, inteligence, učební a kognitivní styl. Vliv osobnosti učitele a rodiny na úspěšnost žáka. Psychologická analýza příčin neprospívání.
15. Psychologická analýza procesu učení. Podmínky efektivního učení.
16. Psychologie vedení žáků a třídy. Vývoj vztahu mezi učitelem a žákem/žáky. Styly vedení školní třídy. Klima třídy a jeho prvky. Diagnostika vztahů v rámci školní třídy. Sociometrická metoda.
17. Psychologie morálky. Piagetova a Kohlbergova teorie morálního vývoje. Analýza procesu mravního vývoje (mravní vědomí, cítění a jednání). Věkové zvláštnosti dítěte a morální vývoj. Normy, jejich vznik, typy a působení; proces interiorizace norem; konformita a její typy. Prosociální chování.
18. Syndrom lehkých mozkových dysfunkcí (LDE, MBD, LMD, ADHD). Příčiny, příznaky. Vývoj dítěte s LMD. Podmínky správného výchovného přístupu k dítěti s LMD. Specifické vývojové poruchy učení. Charakteristika jednotlivých druhů, specifické chyby. Organizace vzdělávání a nápravné péče.
19. Poruchy chování se sociálním základem. Klasifikace z hlediska společenské závažnosti, intenzity, frekvence výskytu, věku, příčiny vzniku. Charakteristika jednotlivých poruch (nejčastější poruchy dětí školního věku). Predelikvence dětí a delikvence mladistvých. Toxikománie. Aspekty preventivní a převýchovné.
20. Neurotické poruchy dětí a mladistvých. Obecná charakteristika neurózy. Specifičnost dětských neurotických poruch. Příčiny vzniku. Projevy. Psychické zvláštnosti neurotického dítěte. Výchovný přístup a prevence neurotických potíží.

Didaktika biologie pro střední školy:

1. Didaktika biologie, její vymezení jako vědního oboru, aktuální témata výzkumu didaktiky biologie, význam a přínos didaktiky biologie pro školní praxi.
2. Soudobé trendy ve vzdělávání, které významně ovlivňují pojetí výuky biologie. Trendy environmentálního vzdělávání, např. místně zakotvené učení, škola pro udržitelný život, apod.
3. Cíle výuky biologie. Cíle kognitivní, afektivní, psychomotorické. Možnosti využití Bloomovy taxonomie pro formulaci cílů. Výukové cíle SMART (specifický, měřitelný, atraktivní, relevantní, termínovaný).
4. Kurikulární dokumenty a obsah vzdělávání biologií. Biologie v RVP, možnosti vymezení témat biologie v ŠVP, plánování učiva, zásady výběru učiva, redukování obsahu učiva.
5. Přírodovědná gramotnost, environmentální gramotnost, čtenářská gramotnost ve výuce biologie.. Klíčové kompetence žáka a profil absolventa v přírodovědné oblasti vzdělávání (v biologií). Rozdíly mezi ZŠ a SŠ.
6. Učitel biologie, kompetence učitele biologie, celoživotní vzdělávání učitelů biologie (ekologie). Spolupráce mezi učiteli, týmové vyučování, tandem, výuka metodou CLIL, apod.
7. Vyučovací proces (učitel, žák, učivo), příprava učitele na výuku (vyučovací hodina, laboratorní a praktické cvičení, terénní cvičení, seminář z biologie). Didaktické zásady.
8. Učebnice biologie, výukové materiály a další informační zdroje s přírodovědnou (biologickou) tematikou pro učitele a žáky.
9. Organizační formy ve výuce biologie, organizace vlastní výuky ve třídě, v laboratoři, v terénu; volitelné, nepovinné formy výuky.
10. Metody výuky v hodinách biologie, klasifikace výukových metod a jejich specifika ve výuce biologie a ekologie.
11. Konstruktivistický přístup ve výuce biologie. Zkušenostní učení. Projektová metoda ve výuce biologie. Badatelsky orientovaná výuka v biologií.
12. Aktivizační metody a motivace žáka ve výuce se zaměřením na biologii (ekologii). Možnosti a úskalí ve využití neformálního přístupu ve výuce biologie. Využití her.
13. Materiální didaktické prostředky ve výuce biologie. Vybavení odborných učeben, laboratoří. Digitální technologie ve výuce biologie, standardní a nestandardní výukový software, technologie na podporu distanční výuky biologie.
14. Laboratorní cvičení ve výuce biologie, pozorování, práce s mikroskopem, stereolupou, preparace, školní reálné pitvy, virtuální pitvy. Laboratorní činnosti žáků.
15. Názornost ve výuce biologie. Obraz a schéma, vědecká ilustrace, modely, přírodniny, virtuální realita.
16. Exkurze a terénní cvičení, pozorování v přírodě, venkovní učení, místně zakotvené učení, činnosti žáků v terénu, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při pohybu v přírodě.
17. Mezipředmětové vztahy ve výuce biologie. Interdisciplinární a integrativní přístup výuky přírodních vědách.
18. Prověřování a hodnocení vědomostí žáků v biologii, sumativní a formativní hodnocení. Práce s portfoliem. Aspekty hodnocení práce v laboratoři, zpracovávání referátů, seminářek, herbářů, projektů ve skupině, apod.
19. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce biologie. Individuální přístup. Zpracování individuálního vzdělávacího plánu.
20. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta. Koordinátor EVVO. Vzdělávání v oblasti trvale udržitelného rozvoje. Volba výukových forem a metod pro posílení environmentální gramotnosti a občanské proaktivní zodpovědnosti. Didaktické aspekty tématu.

Didaktika českého jazyka a literatury pro střední školy:

1. Kurikulární dokumenty ve výuce českého jazyka a literatury. Školní vzdělávací program, plánování výuky, výběr učiva. Podoby vyučování českého jazyka a literatury z historické perspektivy.
2. Učitel českého jazyka a literatury, využití kompetenčního rámce absolventa učitelství v pedagogické praxi, možnosti dalšího formálního i neformálního vzdělávání, oborově-didaktická periodika.
3. Maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury. Obecná struktura maturitní zkoušky, dílčí části maturitní zkoušky. Tvorba školního seznamu literárních děl a pracovního listu. Podoby maturitních zkoušek z mateřského jazyka a literatury v dalších zemích.
4. Problematika čtenářské gramotnosti ve výuce českého jazyka a literatury. Aktuální stav a trendy ve vývoji čtenářské gramotnosti v České republice.
5. Možnosti rozvíjení čtenářské gramotnosti. Metody kritického myšlení. Kritéria čtenářské gramotnosti, doslovné porozumění, vysuzování, metakognice.
6. Čtenářství mládeže. Aktuální stav a trendy ve vývoji čtenářství v České republice. Projekty a nástroje pro rozvoj čtenářství.
7. Čtenářství chlapců. Specifika čtenářství chlapců a jejich příčiny. Plánování četby. Možnosti zvyšování zájmu chlapců o čtení.
8. Dílny čtení, jejich charakteristika, metody využitelné v dílnách čtení. Dokumentace čtenářství, poznámky z četby, čtenářské deníky, čtenářské biografie.
9. Učební úlohy ve výuce českého jazyka a literatury. Bloomova taxonomie vzdělávacích cílů a její využití při tvorbě učebních úloh.
10. Didaktická analýza a interpretace textu. (Součástí zadání je beletristický text, na němž studující demonstřují didaktickou analýzu a interpretaci textu.)
11. Specifické postavení poezie ve čtenářských preferencích mládeže. Metodika práce s poezií ve výuce. (Součástí zadání je beletristický text, na němž studující demonstřují postup práce s básnickým textem ve výuce.)
12. Role paměti ve výuce českého jazyka a literatury. Vztah paměti a prostoru. Paměťové techniky a nástroje. Literární exkurze. Myšlenkové mapy.
13. Učebnice, čítanky a pracovní sešity pro výuku českého jazyka a literatury. Metody školní a domácí práce s učebnicí. Problematika literární ukázky.
14. Aktivizační metody ve výuce českého jazyka a literatury. Výběr učiva, výstavba výukové jednotky, aktualizace vzdělávacího obsahu a jeho přizpůsobení žákům, metoda „velkých myšlenek“.
15. Práce s chybou. Hodnocení slohových cvičení a mluvených projevů, formativní a sumativní hodnocení, žákovské hodnocení a sebehodnocení. Kritéria hodnocení v literární výchově.
16. Výuka funkčních stylů na střední škole.
17. Práce s korpusy mluvené a psané češtiny ve výuce. Tvaroslovné a lexikologické učivo.
18. Nástroje pro kreativní a kooperativní upevňování poznatků z oblasti zvukové stránky jazyka a pravopisného učiva.
19. Využití digitálních her ve výuce českého jazyka literatury.
20. Generativní umělá inteligence ve výuce českého jazyka a literatury. Oborově zaměřené elektronické zdroje a nástroje, možnosti jejich začlenění do výuky.

Didaktika dějepisu pro střední školy:

1. Motivace ke studiu dějepisu podle M. C. Nussbaumové.
2. Předmět oborové didaktiky dějepisu. Postavení didaktiku dějepisu v systému věd.
3. Vztah mezi didaktikou dějepisu a metodikou dějepisu.
4. Historické vědomí v teorii i edukační praxi.
5. Postavení dějepisu jako školního předmětu v současných kurikulárních dokumentech.
6. Klíčové kompetence v dějepisném vzdělávání.
7. Příprava učitele dějepisu na výuku. Základní didaktické otázky.
8. Analytický model výuky dějepisu. Katalogy otázek ve výuce dějepisu.
9. Kategorie času a prostoru ve výuce dějepisu.
10. Kategorie reality a fikce ve výuce dějepisu.
11. Multiperspektivita ve výuce dějepisu.
12. Didaktická analýza tematického celku v hodinách dějepisu (výběr celku, průběh analýzy, aplikace ve výuce.)
13. Základní metodické principy v dějepisné edukaci.
14. Volba a realizace vyučovací metody v hodinách dějepisu.
15. Výběr organizační formy výuky v dějepisném vzdělávání.
16. Typy vyučovacích hodin v dějepisné edukaci.
17. Hmotný a písemný školní historický pramen a jeho využití ve výuce.
18. Obrazový školní historický pramen (obraz, karikatura, fotografie, film) a jeho využití ve výuce.
19. Svědectví pamětníka ve výuce dějepisu.
20. Mímotřídní a mimoškolní možnosti dějepisné edukace.

Didaktika odborných ekonomických předmětů:

1. Koncepce ekonomického vzdělávání a vyučovací metody ve výuce na střední škole.
2. Řízení výuky ekonomických předmětů a její náplň.
3. Soudobé trendy ve vzdělávání, které významně ovlivňují pojetí výuky ekonomických předmětů.
4. Cíle výuky ekonomických předmětů; taxonomie cílů v kognitivní, psychomotorické a afektivní doméně.
5. Formulace cílů ve výuce mikroekonomie, makroekonomie a správy osobních financí.
6. Formulace cílů ve výuce podnikového hospodářství, účetnictví a daní (vč. daňové evidence).
7. Učebnice ekonomických předmětů, výukové texty a další zdroje s ekonomickou tematikou pro učitele ekonomických předmětů, žáky i laickou veřejnost.
8. Počítačová a digitální podpora výuky ekonomických předmětů.
9. Příprava učitele ekonomických předmětů na výuku (vyučovací hodina, příklady, praktické ukázky).
10. Metody výuky ekonomických předmětů, klasifikace výukových metod a jejich specifikace ve výuce.
11. Organizace vyučování ekonomických předmětů, organizační formy výuky ekonomických předmětů, volitelné a nepovinné formy výuky.
12. Srovnání výuky ekonomických předmětů včetně účetnictví na různých typech SŠ a VOŠ.
13. Význam didaktiky účetnictví pro ekonomické vzdělávání.
14. Didaktická analýza učiva o účetních výkazech, jejich využití a spojitosti s účetnictvím podniku.
15. Didaktická analýza učiva o účetních zápisech, účetní závěrce a účetních knihách.
16. Didaktická analýza učiva o základním účtování dlouhodobého majetku a zboží.
17. Didaktická analýza učiva o základním účtování materiálových zásob, zásob vlastní výroby a výrobků.
18. Didaktická analýza učiva o hospodářském výsledku, jeho zjišťování a danění.
19. Prověřování a hodnocení vědomostí studentů ve výuce ekonomických předmětů a možnosti realizace zpětné vazby.
20. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce ekonomických předmětů. Individuální přístup. Zpracování individuálního vzdělávacího plánu.

Okruhy pro závěrečnou zkoušku z oborové didaktiky FJL:

Student/ka si vylosuje jedno z témat, o kterém pohovoří. Součástí každé otázky je její aplikace do praxe, tj. představení a okomentování konkrétní didaktické aktivity pro výuku FJ na 2. stupni ZŠ/SŠ, která souvisí s vylosovaným tématem. Student/ka čerpá ze zkušenosti z absolvovaných pedagogických praxí a z pedagogického deníku k praxím, který při závěrečné zkoušce předkládá a komentuje. Předložený pedagogický deník obsahuje materiály z absolvovaných pedagogických praxí, reflexe těchto praxí a další didaktické materiály vytvořené pro výuku francouzského jazyka. Součástí závěrečné zkoušky z oborové didaktiky je reflexe vlastní pedagogické praxe studenta s oporou o záznam v pedagogickém deníku.

1. Enseigner la grammaire - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
2. Enseigner le vocabulaire - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
3. Enseigner la phonétique et l'orthographe - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
4. Enseigner la compréhension orale - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
5. Enseigner l'expression orale - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
6. Enseigner la compréhension écrite - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
7. Enseigner l'expression écrite - metody práce, učebnice a výukové materiály, konkrétní aktivity.
8. L'enseignant de FLE, ses rôles, ses tâches, ses qualités.
9. La communication en classe. Les interactions enseignant/apprenant.s. Les formes de travail.
10. La motivation. Les méthodes pédagogiques pour favoriser la motivation des apprenants.
11. Le feedback, la correction des erreurs (utiliser l'erreur pour apprendre) et l'évaluation. L'autocorrection et l'autoévaluation.
12. Les documents authentiques en classe de FLE: développer les compétences de réception et de production des apprenants.
13. La gamification et les activités ludiques en classe de FLE. Les aspects positifs et négatifs de la ludification.
14. La musique et la chanson en classe de FLE.
15. La littérature en classe de FLE.
16. Le cinéma et le théâtre en classe de FLE.
17. Les arts (arts plastiques, architecture, sculpture) en classe de FLE.
18. La civilisation en classe de FLE, la francophonie. La géographie en classe de FLE.
19. Le numérique dans l'enseignement du FLE: l'Internet, les sites Web et les logiciels en ligne etc.
20. La pédagogie de projet, l'interdisciplinarité, le CLIL dans l'enseignement du FLE.

Didaktika chemie pro střední školy:

1. Didaktika chemie, její vymezení jako vědního oboru. Subdisciplíny didaktiky chemie.
2. Soudobé trendy ve vzdělávání, které významně ovlivňují pojetí výuky chemie.
3. Cíle výuky chemie; taxonomie cílů v kognitivní, psychomotorické a afektivní doméně, formulace cílů ve výuce chemie.
4. Obsah chemického vzdělávání, chemie v rámcových vzdělávacích programech, možnosti zakotvení chemie ve školních vzdělávacích programech, tematické plány, zásady výběru učiva.
5. Přírodovědná gramotnost. Rozdíly v pojetí výuky chemie na základní a na střední škole.
6. Učitel chemie, kompetence učitele chemie, celoživotní vzdělávání učitelů chemie.
7. Příprava učitele chemie na výuku (vyučovací hodina, praktické cvičení).
8. Učebnice chemie, výukové texty a další zdroje s chemickou tematikou pro učitele chemie a žáky.
9. Organizace vyučování chemie, organizační formy výuky chemie, volitelné a nepovinné formy výuky.
10. Metody výuky chemie, klasifikace výukových metod a jejich specifika ve výuce chemie.
11. Projektová metoda ve výuce chemie.
12. Badatelsky orientovaná výuka chemie.
13. Aktivizační metody a motivace žáka ve výuce chemie.
14. Materiální didaktické prostředky ve výuce chemie.
15. Digitální technologie ve výuce chemie, standardní a nestandardní výukový software, technologie na podporu distanční výuky chemie.
16. Experimentální činnosti ve výuce chemie, úloha experimentu v poznávacím procesu, klasifikace školních chemických pokusů.
17. Počítačová podpora školního chemického experimentu (hardware a software).
18. Učební úlohy, jejich význam ve výuce chemie, jejich klasifikace. Gradované úlohy.
19. Prověřování a hodnocení vědomostí žáků ve výuce chemie, možnosti realizace zpětné vazby ve výuce chemie.
20. Žák se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce chemie.

Didaktika informatiky:

1. Pojetí a význam výuky ICT, didaktické zásady a principy ve výuce ICT na ZŠ/SŠ, vyučovací proces (činitelé výuky, etapy, podmínky), cíle. Vyučovací metody, formy a prostředky ve výuce ICT na ZŠ/SŠ.
2. Nové pojetí předmětu Informatika v RVP, digitální kompetence.
3. Aktivizační metody, unplugged aktivity ve výuce ICT na ZŠ/SŠ.
4. Vertikální a horizontální mezipředmětové vztahy na ZŠ/SŠ.
5. Role a náplň práce ICT koordinátora a ICT metodika na škole, DVPP v oblasti ICT.
6. Zpětná vazba v ICT (získávání zpětné vazby, možnosti, zařazení nástrojů pro zpětnou vazbu do výuky).
7. Vybavení učebny ICT, možnosti uspořádání učeben, didaktické prostředky.
8. Ergonomie a hygiena práce na počítači a s dalšími prostředky výpočetní techniky.
9. Talentovaní žáci, problémoví žáci v hodinách ICT, informatické soutěže.
10. Využití nástrojů pro sdílení informací ve výuce (weby, skupiny, wiki, online spolupráce) na ZŠ/SŠ.
11. On-line nástroje a jejich využití ve výuce ICT na ZŠ/SŠ.
12. E-learning (vymezení pojmu, typy, možnosti využití ve výuce) na ZŠ/SŠ.
13. Sociální sítě, vymezení pojmu, typy sociálních sítí, využití ve výuce a v přípravě na výuku.
14. Riziková komunikace na internetu (kyberšikana a sexting, kybergrooming, kyberstalking a stalking).
15. Didaktická technika (interaktivní tabule, tablety, mobilní technologie), možnosti využití ve výuce na ZŠ/SŠ.
16. BYOD – výhody, nevýhody, organizace možnosti využití vlastních zařízení ve výuce na ZŠ/SŠ.
17. Digitální video ve výuce (pořizování, zásady tvorby, úpravy videa, využití) na ZŠ/SŠ.
18. Edukační robotika ve výuce ICT (roboti, robotické stavebnice, využití).
19. Umělá inteligence ve výuce ICT (nástroje, možnosti, rizika).
20. Dětské programovací jazyky – významní představitelé, typy vývojových prostředí, typické úlohy.

Didaktika ruského jazyka a literatury pro střední školy:

1. Vymezení cílů, obsahu, metod didaktiky ruského jazyka, vztah k ostatním disciplínám. Alternativní metody ve vyučování ruskému jazyku. Místo ruského jazyka ve vzdělávacím systému ČR. Rámcový vzdělávací program. Školní vzdělávací program. Jazykové portfolio. Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Další systémy certifikace jazykových znalostí.
2. Struktura hodiny ruštiny. Příprava na hodinu, efektivní vyučovací postupy, reflexe a evaluace vyučovací jednotky. Párová a skupinová práce a efektivita jejího využití pro různé jazykové dovednosti. Dostupné učebnice ruského jazyka. Kritéria výběru učebnice. Role učebnice ve výuce ruského jazyka.
3. Digitální technologie ve výuce ruského jazyka, využití internetu, digitálních aplikací; klady a zápory využití technologií. Učebnice ruského jazyka z hlediska prezentace literárních a kulturně historických témat. Využití/tvorba doplňkových materiálů pro prezentaci na hodinách RJ (audio, video, texty).
4. Zábavné prvky (jazykové hry) ve výuce ruštině, gamifikace, její klady a zápory. Hry jako prostředek k procvičování slovní zásoby a gramatiky. Dramatická výchova ve výuce ruštině, recitace, dramatizace, výběr a adaptace textů. Interpretační soutěž ARS POETICA – Puškinův památník, uplatnění ruského jazyka na školních akcích (školní akademie, koncerty a podobně).
5. Metodika nácviku fonetiky. Problematika úvodního ústního kurzu ve výuce ruskému jazyku. Aktivity vhodné pro procvičování výslovnosti. Texty vhodné pro nácvik výslovnosti, využití nahrávek.
6. Metodika nácviku grafiky a pravopisu. Práce s azbukou. Počáteční etapa výuky ruskému jazyku. Porovnání přístupu k počáteční výuce RJ alespoň ve dvou různých učebnicích. Aktivity vhodné pro procvičování grafiky.
7. Metodika nácviku lexika. Způsoby prezentace nové slovní zásoby. Porovnání vybraného tematického celku ve dvou různých učebnicích z hlediska slovní zásoby.
8. Práce se slovníkem. Různé typy slovníků. Online překladače a možnosti jejich využití. Způsoby rozšiřování slovní zásoby současného ruského jazyka. Aktivity vhodné pro procvičování a testování slovní zásoby.
9. Metodika nácviku gramatiky. Způsoby prezentace gramatického učiva – neohebné slovní druhy. Aktivity vhodné pro procvičování a testování.
10. Metodika nácviku gramatiky. Způsoby prezentace gramatického učiva – slovesa. Aktivity vhodné pro procvičování a testování.
11. Metodika nácviku gramatiky. Způsoby prezentace gramatického učiva – podstatná a přídavná jména, zájmena. Aktivity vhodné pro procvičování a testování.
12. Metodika nácviku čtení. Porovnání přístupu k výuce čtení alespoň ve dvou různých učebnicích. Různé čtenářské strategie, aktivity vhodné pro procvičování, výběr doplňkových textů, četba ve třídě a domácí četba. Možnosti využití autentických textů.
13. Metodika nácviku poslechu. Porovnání přístupu k výuce poslechu alespoň ve dvou různých učebnicích. Aktivity vhodné pro procvičování, výběr a využití zvukových nahrávek, písně ve výuce.
14. Metodika nácviku psaní. Porovnání přístupu k výuce psaní alespoň ve dvou různých učebnicích. Nácvik psaní jednoduchých textů (SMS, email, různé typy vzkazů), možnosti využití skupinové práce, moderních technologií.
15. Metodika nácviku ústního projevu. Aktivity vhodné pro procvičování a testování, práce s chybou. Volba vhodného tématu, možnosti využití párové a skupinové práce, moderních technologií. Negativní a pozitivní jazyková interference při vyučování ruštině jako blízkce příbuznému jazyku.
16. Způsoby prezentace literárních témat ve výuce RJ – klasická literatura, osobnosti, témata, ukázky textů.
17. Způsoby prezentace literárních témat ve výuce RJ – současná literatura, osobnosti, témata, ukázky textů.
18. Způsoby prezentace literárních témat ve výuce RJ – dětská a young adult literatura, osobnosti, témata, ukázky textů.

19. Projektová výuka v oblastí literární a kulturní historie. Výběr tématu a jeho zdůvodnění (na příkladu zvoleného autora/autorky z období Zlatého věku ruské literatury, Stříbrného věku ruské literatury, 2. poloviny 20. století, z 21. století, a tématu z oblasti česko-ruských vztahů).
20. Projektová výuka zaměřená na aktuální témata spojená s ruským jazykem, společenským kontextem Ruské federace. Způsob výběru tématu, jeho zdůvodnění, návrh zpracování. Organizace mimotřídních a mimoškolních aktivit – exkurze, divadelní a filmová představení, výstavy. Příprava, realizace, reflexe, návaznost na témata probíraná ve výuce ruského jazyka.

Didaktika technických předmětů pro střední školy:

1. Didaktika technických předmětů a její vymezení jako vědního oboru. Význam technických předmětů v souvislosti se současnými trendy (Průmysl 4.0, Průmysl 5.0, STEM).
2. Cíle výuky technických předmětů. Cíle kognitivní, afektivní a psychomotorické.
3. Význam a využití Bloomovy taxonomie pro formulaci cílů v technických předmětech.
4. Kurikulární dokumenty a RVP pro střední školy pro technické obory. ŠVP, plánování učiva.
5. Klíčové kompetence a profil žáka v technických předmětech. Technická gramotnost, matematická gramotnost, informatická gramotnost, environmentální gramotnost, čtenářská gramotnost ve výuce technických předmětů.
6. Klíčové kompetence učitele technických předmětů, celoživotní vzdělávání učitelů technických předmětů.
7. Vyučovací proces (funkce VP, etapy VP), příprava učitele technických předmětů na výuku.
8. Didaktické zásady v technických předmětech. Zvláštní didaktická hlediska.
9. Organizační formy výuky technických předmětů.
10. Metody výuky v hodinách technických předmětů, klasifikace výukových metod ve vztahu k technickým předmětům.
11. Aktivizační metody a motivace žáků ve výuce technických předmětů.
12. Metody dovednostně praktické: pracovní činnosti v dílnách a v odborných učebnách, laboratorní činnosti.
13. Bezpečnost a hygiena práce ve školních dílnách. První pomoc při úrazu.
14. Materiálně technické prostředky ve výuce technických předmětů, vybavení dílen a odborných učeben.
15. Využití digitálních technologií ve výuce technických předmětů.
16. Názornost ve výuce technických předmětů, reálné předměty, modely, obraz, schéma, technický výkres apod.
17. Mezipředmětové vztahy ve výuce technických předmětů. Interdisciplinární přístup ve výuce technických předmětů.
18. Prověřování a hodnocení vědomostí žáků v technických předmětech. Sumativní a formativní přístup v hodnocení.
19. Žák se specifickými vzdělávacími potřebami ve výuce technických předmětů. Individuální přístup.
20. Učebnice odborných předmětů, výukové materiály a další výukové zdroje v technických předmětech.

Didaktika základů společenských věd pro střední školy:

1. Motivace ke studiu společenských věd podle M. C. Nussbaumové.
2. Předmět oborové didaktiky společenských věd. Postavení didaktiky společenských věd v systému vědeckého poznání.
3. Vztah mezi didaktikou společenských věd a metodikou společenskovední výuky.
4. Společenské vědomí v teorii i edukační praxi.
5. Postavení společenských věd v současných kurikulárních dokumentech.
6. Klíčové kompetence ve společenskovedním vzdělávání.
7. Příprava učitele společenských věd na výuku. Základní didaktické otázky.
8. Analytický model výuky společenských věd. Katalogy otázek ve výuce společenských věd.
9. Kategorie vědomí o identitě, ekonomicko-sociálního a politického vědomí ve výuce společenských věd.
10. Kategorie vědomí o morálce ve výuce společenských věd.
11. Multiperspektivita ve výuce společenských věd.
12. Didaktická analýza tematického celku v hodinách dějepisu (výběr celku, průběh analýzy, aplikace ve výuce.)
13. Základní metodické principy ve společenskovedním vzdělávání.
14. Volba a realizace vyučovací metody v hodinách společenských věd.
15. Projektové vyučování s tematikou společenských věd.
16. Výběr organizační formy výuky ve společenskovedním vzdělávání.
17. Typy vyučovacích hodin ve společenskovední edukaci.
18. Písemné mediální sdělení a jeho využití ve výuce společenských věd.
19. Obrazové a audiovizuální mediální sdělení a jeho využití ve výuce společenských věd.
20. Mimoskolní a mimoškolní možnosti společenskovední edukace.